

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0616/

732

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 448
วันที่ 24 ส.ค. 2549
วันที่ เวลา

กระทรวงมหาดไทย

มท/2/43

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

242049

จัดเข้าวาระ 24 ส.ค. 2549

23 มกราคม 2549

เรื่อง สรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือ (ครั้งที่ 2)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
เรื่องที่..... 6

ตามที่เกิดสถานการณ์ภัยแล้งขึ้นในหลายจังหวัดของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ประชาชนเริ่มประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายแล้วเป็นบางส่วนและคาดว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปอีก ซึ่งจังหวัดที่ประสบภัยรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิต่างๆ ได้เร่งระดมการให้ความช่วยเหลือและกระทรวงมหาดไทย ได้สรุปสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงขอสรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการแล้ว (จนถึงวันที่ 19 มกราคม 2549) เพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1. สภาพภูมิอากาศและสภาพฝนในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา (ระหว่างวันที่ 12-18 มกราคม 2549)

ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ตลอดสัปดาห์ ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังปานกลางถึงค่อนข้างแรงพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้เกือบตลอดสัปดาห์ ลักษณะดังกล่าวทำให้ประเทศไทยตอนบนมีอากาศหนาวเย็นทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้ยังคงมีฝนส่วนมากทางฝั่งตะวันออกในระยะครึ่งแรกของสัปดาห์ (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์ภัยแล้งปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2549)

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รับรายงานจากจังหวัดว่าได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้ง (ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 19 มกราคม 2549) ดังนี้

2.1 พื้นที่ประสบภัย รวม 27 จังหวัด 167 อำเภอ 17 กิ่งฯ 1,074 ตำบล 10,512 หมู่บ้าน แยกเป็น

ที่	ภาค	จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย
1	ภาคเหนือ	9	พิษณุโลก นครสวรรค์ ลำพูน แพร่ อุทัยธานี เชียงราย กำแพงเพชร ตาก ลำปาง
2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13	ชัยภูมิ ยโสธร มหาสารคาม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น อุดรธานี เลย นครพนม ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สกลนคร หนองคาย
3	ภาคกลาง	3	กาญจนบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี
4	ภาคตะวันออก	2	ปราจีนบุรี สระแก้ว
	รวม	27	รวม 27 จังหวัด 167 อำเภอ 17 กิ่งฯ 1,074 ตำบล 10,512 หมู่บ้าน

2.2 ราษฎรเดือดร้อน จำนวน 870,523ครัวเรือน 3,518,810 คน

ตารางข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ณ ปัจจุบัน (19 มกราคม 2549) เปรียบเทียบกับจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

ที่	ภาค	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ปัจจุบัน (ณ 19 ม.ค. 2549)	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งประเทศ)
1	ตะวันออกเฉียงเหนือ	32,576	8,858	27.19
2	เหนือ	16,306	1,481	9.08
3	ตะวันออก	4,816	99	2.06
4	กลาง	11,377	74	0.07
5	ใต้	8,588	-	0
	รวม	73,963	10,512	14.21

2.3 พื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง

ประเภทพืช	พื้นที่การเกษตรที่ประสบ ความเสียหายแล้ว (ไร่)	พื้นที่การเกษตรที่คาดว่าจะ ประสบความเสียหาย (ไร่)
* นาข้าว	539,141 ไร่	1,191,726 ไร่
* พืชไร่	70,814 ไร่	220,009 ไร่
* พืชสวน	5,897 ไร่	19,777 ไร่
รวม	615,148 ไร่	1,431,512 ไร่
มูลค่าความเสียหาย	153,362,877 บาท	330,650,434 บาท

2.4 การให้ความช่วยเหลือของจังหวัด/อำเภอ/กิ่งอำเภอ

1. การจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร

- (1) ใช้เครื่องสูบน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรจากทุกหน่วยงานและของประชาชน รวม 68 เครื่อง
- (2) สร้างทำนบ/ฝายเก็บกักน้ำ (ชั่วคราว) 357 แห่ง
- (3) ขุดลอกแหล่งน้ำ 6 แห่ง

2. การแจกจ่ายน้ำอุปโภค/บริโภค

- (1) ใช้รถบรรทุกน้ำ จำนวน 85 คัน 1,526 เที่ยว
- (2) ปริมาณน้ำที่แจกจ่าย จำนวน 213,744,000 ลิตร

3. งบประมาณดำเนินการใช้จ่ายไปแล้ว

- (1) งบฉุกเฉินทดรองราชการของจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท) 21,190,510 บาท
 - (2) งบฉุกเฉินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9,926,599 บาท
 - (3) งบประมาณอื่น ๆ เช่น งบจังหวัด CEO 165,100 บาท
- * รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 31,162,209 บาท**

3. การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดมาตรการและแจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาย้ายแล้งเพิ่มเติม ดังนี้

3.1 การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งปี 2549

จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งปี 2549 ณ สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ เป็นกรรมการ และมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่อำนวยการ ประสานแผนและการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ ประชาชน และอาสาสมัคร แต่งตั้งคณะทำงานตามความจำเป็น รวมทั้งกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานของคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งปี 2549 ตลอดจนติดตามผลการปฏิบัติและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งให้สำเร็จลุล่วง

3.2 การเตรียมการป้องกันและระงับอัคคีภัยและไฟฟ้าในช่วงฤดูแล้ง

ได้แจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานครเตรียมความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยและไฟฟ้าในช่วงฤดูแล้ง ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและระงับอัคคีภัยและไฟฟ้าในช่วงฤดูแล้ง ณ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และสำนักงานเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร
2. กำชับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมาตรการในการป้องกันอัคคีภัยและไฟฟ้าในช่วงฤดูแล้ง โดยรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนระมัดระวังอันตรายจากอัคคีภัยและไฟฟ้า รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการประกอบกิจกรรมที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย เช่น การใช้ก๊าซหุงต้ม การใช้วัตถุไวไฟทุกประเภท ตลอดจนชี้แจงเกษตรกรไม่ควรจุดไฟเผาอกซังข้าว เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและการจุดไฟเผาหญ้า เป็นต้น
3. กำชับนายตรวจตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.2542 ให้ตรวจตราอาคารหรือสถานที่สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ ห้างสรรพสินค้า สถานประกอบการ สถานบริการ อาคารที่เป็นแหล่งชุมนุมคน รวมทั้งสถานที่เก็บหรือรักษาส่งทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย เป็นต้น โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของประชาชนและของทางราชการ
4. จัดเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงและกู้ภัย ให้มีสภาพพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ทันทีที่เกิดภัยขึ้น พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง หากเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้พิจารณาสั่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และอาสาสมัครมูลนิธิอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่เข้าร่วมปฏิบัติงาน
5. จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เร็ว พร้อมอุปกรณ์ดับเพลิงและกู้ภัย เตรียมความพร้อมในพื้นที่หรือชุมชนหนาแน่นที่มีความเสี่ยงภัย เพื่อเฝ้าระวังเหตุและพร้อมปฏิบัติงานได้ในทันทีที่เกิดภัย
6. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตราย ความเสียหายและผลกระทบที่จะได้รับจากอัคคีภัยและไฟฟ้า โดยให้เตรียมความพร้อมในการระงับเหตุและเผชิญเหตุ การจัดให้มีเครือข่าย

เผื่อระวังและเตือนภัยในหมู่บ้านและชุมชน โดยอยู่บนพื้นฐานของความไม่ประมาท และไม่ตระหนกเมื่อเกิดภัย รวมทั้งสามารถช่วยตนเองและชุมชนได้ในเบื้องต้น

7. ดำเนินมาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้ที่ลักลอบตัดไม้ ทำลายป่าบุกรุกแผ้วถางป่าและจุดไฟป่า

8. หากเกิดอัคคีภัยในพื้นที่ใด ให้ดำเนินการตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่และรายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบทันทีทางโทรสารหมายเลข 0-2241-7450-5 หรือ ข่ายสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยหมายเลข 55045-9

3.3 การจัดตั้งศูนย์แจกจ่ายน้ำประจำหมู่บ้าน

เนื่องจากในขณะนี้ปัญหาภัยแล้งของประเทศเริ่มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และอาจส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องไปจนถึงเดือนพฤษภาคม 2549 ซึ่งการแก้ไขปัญหาภัยแล้งจำเป็นจะต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน โดยเฉพาะน้ำอุปโภคบริโภค ถือเป็นสิ่งสำคัญเร่งด่วนลำดับแรกที่จะต้องดำเนินการโดยด่วนที่สุด ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยได้ทันต่อเหตุการณ์ จึงกำหนดมาตรการให้จังหวัดที่ประสบภัยแล้งดำเนินการ ดังนี้

1) การจัดหาน้ำอุปโภคบริโภค ให้จังหวัดแจ้งอำเภอและกิ่งอำเภอจัดตั้งศูนย์แจกจ่ายน้ำประจำหมู่บ้าน โดยใช้สถานที่โรงเรียน วัด มัสยิด โบสถ์คริสต์ หรือสถานที่ที่เหมาะสมที่มีถังเก็บน้ำขนาดใหญ่เป็นจุดรับน้ำและแจกจ่ายน้ำ เพื่อบูรณาการการใช้น้ำร่วมกันของทุกภาคส่วนในชุมชน/หมู่บ้านได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

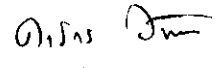
2) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอสำรวจสภาพพื้นที่ของหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งรุนแรงที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค โดยจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนที่มีความรุนแรงสูงสุด โดยยึดจำนวนราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนและความเป็นไปได้ของพื้นที่เพื่อนำน้ำได้ดินขึ้นมาบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน ทั้งนี้ให้ประสานงานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลและบ่อน้ำตื้น ตลอดจนการเป่าล้างบ่อน้ำบาดาล สำหรับงบประมาณในการดำเนินการให้จังหวัดใช้จ่ายจากงบบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (CEO) หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดสรรน้ำ การผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนกับกักน้ำขนาดเล็กที่อยู่ในพื้นที่ของจังหวัด ทั้งนี้ให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการลุ่มน้ำตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติแต่งตั้งไว้ สำหรับเขื่อนขนาดใหญ่ที่มีการผันน้ำผ่านพื้นที่หลายจังหวัดให้หัวหน้าของหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเขื่อนและกำหนดแผนการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเป็นประธาน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อรับทราบสถานการณ์และร่วมพิจารณาตัดสินใจวางแผนการจัดสรรน้ำ การควบคุมการใช้น้ำให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของราษฎรตลอดช่วงฤดูแล้งปี 2549

4) การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งปี 2549 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัดจะต้องกำหนดมาตรการเพื่อเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาและระดม การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ประสบภัย โดยบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงกลาโหมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นด้วย ทั้งนี้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้ประสบภัยให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก
(คงศักดิ์ วันทนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
โทร.0-2243-2201 มท. 55045-9

รับ ๒๖/๗
ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 24 ส.ค. 2549
(ทราบเพื่อเป็นข้อมูล)

จัดอยู่ในประเภทเรื่องทราบเพื่อเป็นข้อมูล

(นายโสมศรี อารยะกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี